

Osiągnięcia Katedry Doktryn Polityczno- -Prawnych i Prawa Rzymskiego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego w latach 2004–2012

Katedra Doktryn Polityczno-Prawnych i Prawa Rzymskiego powołana została na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego z dniem 1.10.2004 r. wraz z zatrudnieniem jej kierownika prof. zw. dr hab. Marka Maciejewskiego. Wprawdzie katedra, analogicznie jak wydział, jest zaliczana do stosunkowo młodych jednostek organizacyjnych, zwłaszcza na tle instytucji uniwersyteckich o bezsprzecznie długiej tradycji naukowej, to niewątpliwie może wykazać się licznymi i zróżnicowanymi merytorycznie osiągnięciami na niwie naukowej, organizacyjnej oraz dydaktycznej.

Należy zauważyć, że ze względu na wewnętrzny podział strukturalny WPiA UO pracownicy katedry prowadzą badania ściśle powiązane z dwoma zasadniczymi profilami naukowymi – doktrynami polityczno-prawnymi oraz prawem rzymskim, adekwatnymi jednocześnie do obowiązującego na studiach prawniczych i administracyjnych modelu edukacyjnego. Skład personalny od początku istnienia katedry nie uległ zmianie i tworzą go wspomniany prof. M. Maciejewski oraz dwóch adiunktów – dr Ewa Kozerska oraz ks. dr Piotr Sadowski. Wśród kierunków dociekań intelektualnych podejmowanych w przedmiotowym zakresie jednostki dominującą rolę odgrywają studia nad antyczną oraz nowożytną (zwłaszcza XIX i XX-wieczną) teorią państwa oraz prawa. Wyniki prowadzonych rozważań badawczych pracownicy katedry upowszechniają przede wszystkim w swoich wystąpieniach konferencyjnych oraz publikacjach dotyczących zagadnień z zakresu:

- szkoła prawa w Bejrucie; ustawodawstwo Konstantyna Wielkiego; Teodozjusz II wobec edukacji prawniczej (jest to tematyka stanowiąca przedmiot zainteresowań ks. dr Piotra Sadowskiego);
- ideowych, normatywnych i praktycznych aspektów funkcjonowania Trzeciej Rzeszy; integracji europejskiej w ujęciu luminarza polskiej myśli politycznej i prawnej; teorii praw podmiotowych na tle iusnaturalistycznych oraz pozytywistycznych postulatów (tematyka stanowi zasadniczy trzon zainteresowań prof. M. Maciejewskiego);

- katolickiej nauki społecznej, zwłaszcza w ujęciu Piusa XI oraz Benedykta XVI; wybranej liberalno-konserwatywnej myśli politycznej i prawnej; idei społeczeństwa obywatelskiego i jej normatywnej recepcji w wymiarze Europy Środkowo-Wschodniej (w tym Polski); normatywnych, aksjologicznych i praktycznych aspektów funkcjonowania Unii Europejskiej (kierunki badawcze podejmowane przez dr E. Kozerską).

Wyróżniona problematyka badawcza publikowana jest w recenzowanych ogólnokrajowych czasopismach (jak np. „Politeja”, „Studia nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi”, „Opolskie Studia Administracyjno-Prawne”, „Roczniki Nauk Społecznych”, „Społeczeństwo i Polityka”) oraz wieloautorskich pracach monograficznych wydawanych przez uznane wydawnictwa (jak C.H. Beck, A. Marszałek, Wolters Kluwer, wydawnictwo UWr i UO).

Obok prowadzonych prac badawczych, pracownicy katedry wykazują się aktywnością w organizacji życia naukowego. Przy jednostce funkcjonuje prężne koło naukowe „Inter-lex” skupiające grono studentów zainteresowanych naukami prawnohistorycznymi, zaangażowane w liczne przedsięwzięcia związane z przygotowaniem wydziałowego festiwalu nauki, współorganizacją konferencji naukowych i innych projektów adekwatnych do profilu stowarzyszenia. Największym osiągnięciem organizacyjnym katedry jest corocznie od ośmiu lat inicjowane pod przewodnictwem naukowym prof. M. Maciejewskiego i we współpracy z Katedrą Historii Państwa i Prawa Colloquium Prawno-Historyczne o ogólnokrajowym zasięgu (ale też z nierzadko z udziałem gości zagranicznych). Jego materialnym efektem są publikacje książkowe zamieszczające artykuły poświęcone wiodącej w danym roku formule tematycznej. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się sympozja na temat prawnohistorycznych aspektów idei wolności, własności, równości i nierówności czy też nauki i nauczania prawa. Ponadto, swoją aktywność organizacyjną katedra przejawia w kolejnym cyklicznym sympozjum naukowym podejmowanym od trzech lat w porozumieniu z Katedrą Doktryn Politycznych i Prawnych, Prawa Konstytucyjnego, Teorii i Filozofii Prawa oraz Prawa Międzynarodowego i Wspólnotowego WPAiE UWr. Ten eksperyment naukowy ze względu na interdyscyplinarny charakter jego uczestników umożliwia wyminę poglądów w kwestii kluczowych kategorii filozoficznych, prawnych i politycznych z perspektywy reprezentowanych przez nich specjalności prawniczych.

Potencjał intelektualny pracowników katedry przekuwa się również na jej efekty dydaktyczne. Spektrum powierzonych jednostce przedmiotów kierunkowych i ogólnorozwojowych na studiach prawa, administracji i nowo uruchomionego – bezpieczeństwa wewnętrznego, jest bardzo bogate. Należy tu przede wszystkim wymienić: prawo rzymskie, łacinę, filozofię, doktryny polityczno-prawne, współczesne doktryny polityczno-

-prawne naukę o państwie i prawie. Ponadto pracownicy jednostki prowadzą zajęcia w formie fakultatywnych wykładów monograficznych z zakresu katolickiej nauki społecznej, koncepcji integracji europejskiej oraz prawnych i politycznych aspektów bezpieczeństwa narodowego, które cieszą się zainteresowaniem wśród studentów.

Konkludując, należy stwierdzić, że katedra doktryn polityczno-prawnych i prawa rzymskiego WPiA UO, pomimo krótkiej ośmioletniej historii i skromnej obsady osobowej, wykazuje się ciągłym wzrostem badawczo-naukowym, organizacyjnym oraz dydaktycznym, dążąc do należytego wypełniania oczekiwań i zadań stawianych jej przez obowiązujące standardy naukowe i edukacyjne.

